

Lieta C-357/07

The Queen,

pret *TNT Post UK Ltd* pieprasījuma,

pret

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

(*High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* līgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

Sestā PVN direktīva – Atbrīvojumi no nodokļa – 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts – Valsts pasta dienestu sniegti pakalpojumi

Sprieduma kopsavilkums

1. *Noteikumi par nodokļiem – Tiesību aktu saskaņošana – Apgrozījuma nodokļi – Kopēja pievienotās vērtības nodokļa sistēma – Sestājs direktīvas paredzētās atbrīvojumi no nodokļa – Pakalpojumu, kurus sniedz valsts pasta dienesti, atbrīvošana no nodokļiem*

(*Padomes Direktīvas 77/388 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/67 3. pants*)

2. *Noteikumi par nodokļiem – Tiesību aktu saskaņošana – Apgrozījuma nodokļi – Kopēja pievienotās vērtības nodokļa sistēma – Sestājs direktīvas paredzētās atbrīvojumi no nodokļa – Pakalpojumu, kurus sniedz valsts pasta dienesti, atbrīvošana no nodokļiem*

(*Padomes Direktīvas 77/388 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts*)

1. Jādzīens “valsts pasta dienesti”, kas minēts Sestās Direktīvas 77/388 par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem, 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz pakalpojumu sniedzējiem, vai tie būtu valsts vai privāti uzņēmumi, kas uzņemas nodrošināt visā dalībvalstī vai tikai kādā tās daļā tādus vispārīgus pasta pakalpojumus, kādi ir definēti Direktīvas 97/67 par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kas grozīta ar Direktīvu 2002/39, 3. pantā.

Pirmkārt, lai uz pakalpojumu, kas atbrīvojami no nodokļiem, sniegtu attiektos Sestās Direktīvas 13. panta A daļas 1. panta a) apakšpunkts, tos ir nepieciešams sniegt tādā pakalpojumu sniedzējam, kas var tikt kvalificēts kā “valsts pasta dienests” šā jēdziena pamatizpratnē. Tas, ka Direktīvas 2006/112 par kopīgo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 132. panta 1. punkta a) apakšpunkts tika formulēts precīzi identiski Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktam, pierāda, ka pēdējā minētā tiesību norma paredzētās atbrīvojums ir saglabāts tā sakotnējā nozīmē neatkarīgi no pasta pakalpojumu nozares liberalizācijas. No minētā izriet, ka Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu nevar interpretēt tādējādi, ka tas būtu attiecas uz rezervētiem pasta pakalpojumiem Direktīvas 97/67 7. panta izpratnē neatkarīgi no šo pakalpojumu sniedzēja statusa..

Otrk?rt, Sest?s Direkt?vas 13. panta A da?? paredz?to atbr?vojumu m?r?is ir atbalst?t dažas darb?bas sabiedr?bas interes?s. Šis visp?r?jais m?r?is pasta pakalpojumu nozar? izpaužas ar konkr?t?ku m?r?i, proti, pied?v?t sabiedr?bas pamatvajadz?b?m atbilstošus pasta pakalpojumus par maz?ku cenu. Saska?? ar šobr?d sp?k? esošaj?m Kopienu ties?b?m š?ds m?r?is b?t?b? atbilst Direkt?vas 97/67 m?r?im, proti, pied?v?t visp?r?jus pasta pakalpojumus. Atbilstoši š?s direkt?vas 3. panta 1. punktam š?di pakalpojumi atbilst noteiktas kvalit?tes past?v?go pasta pakalpojumu sniegšanai par pie?emam?m cen?m visiem lietot?jiem vis?s viet?s. L?dz ar to – neatkar?gi no t?, ka Direkt?vu 97/67 nevar uzskat?t par pamatu Sest?s direkt?vas, kuras juridiskais pamats atš?iras no Direkt?vas 97/67 juridisk? pamata, 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkta interpret?cijai, – interpret?jot j?dzienu “valsts pasta dienesti” min?t?s ties?bu normas izpratn?, tom?r ir lietder?gi pamatoties uz Direkt?vu 97/67.

(sal. ar 27.–30., 32.–36. un 40. punktu un rezolut?v?s da?as 1) punktu)

2. Sest?s direkt?vas 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkt? paredz?tais atbr?vojums ir pieš?irams pakalpojumu sniegšanai un ar to saist?tai pre?u pieg?dei – iz?emot pasažieru p?rvad?jumus un telekomunik?ciju pakalpojumus –, ko veic valsts pasta dienesti, proti, to k? pakalpojuma sniedz?ju, kas uz?emas piln?b? vai da??ji nodrošin?t visp?r?ju pasta pakalpojumu sniegšanu dal?bvalst?, status?. Min?tais atbr?vojums nav piem?rojams ne pakalpojumu sniegšanai, ne ar? ar to saist?tai pre?u pieg?dei, par kuru nosac?jumiem ir notikusi individu?la vienošan?s.

(sal. ar 49. punktu un rezolut?v?s da?as 2) punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2009. gada 23. apr?l? (*)

Sest? PVN direkt?va – Atbr?vojumi no nodok?a – 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkts – Valsts pasta dienestu sniegti pakalpojumi

Lieta C?357/07

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (Royaume?Uni)* (Apvienot? Karaliste) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2007. gada 12. j?lij? un kas Ties? re?istr?ts 2007. gada 31. j?lij?, tiesved?b?

The Queen, p?c

TNT Post UK Ltd piepras?juma,

pret

The Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs,

piedaloties

Royal Mail Group Ltd.

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js K. V. A. Timmermanss [C. W. A. Timmermans] (referents), tiesneši Ž. K. Bonišo [J.?C. Bonichot], K. Š?mans [K. Schiemann], J. Makar?iks [J. Makarczyk], un K. Toadere [C. Toader],

?ener?ladvok?te J. Kokote [J. Kokott],

sekret?re L. Hj?leta [L. Hewlett], galven? administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2008. gada 18. j?nija tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

– TNT Post UK Ltd v?rd? – D. Milns [D. Milne], QC, un P. Hamiltone [P. Hamilton], barrister, kurus dele??jis K. Rasels [C. Russell], solicitor,

– Royal Mail Group Ltd v?rd? – P. Lasoks [P. Lasok], QC, un J. Herbergs [J. Herberg], barrister, kurus dele??jusi D. Finklere [D. Finkler], solicitor,

– Apvienot?s Karalistes vald?bas v?rd? – K. Gibsa [C. Gibbs], I. Rao [I. Rao] un M. Hola [M. Hall], p?rst?ves, kur?m pal?dz K. Vajda [C. Vajda], QC, un N. Šova [N. Shaw], barrister,

– V?cijas vald?bas v?rd? – M. Lumma [M. Lumma], p?rst?vis,

– Grie?ijas vald?bas v?rd? – S. Spiropuls [S. Spyropoulos], k? ar? S. Trekli [S. Trekli] un M. Tasopulu [M. Tassopoulou], p?rst?vji,

– ?rijas v?rd? – D. O’Hagans [D. O’Hagan], p?rst?vis, kam pal?dz D. Barnivills [D. Barniville], SC, un N. Traverss [N. Travers], BL,

– Somijas vald?bas v?rd? – J. Heliskoski [J. Heliskoski] un A. Gimareša?Purokoski [A. Guimaraes?Purokoski], p?rst?vji,

– Zviedrijas vald?bas v?rd? – A. Falka [A. Falk], p?rst?ve,

– Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – M. Afonso [M. Afonso] un R. Li?ls [R. Lya], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?tes secin?jumus 2009. gada 15. janv?ra tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp.; turpm?k tekst? – “Sest? direkt?va”), 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunktu.

2 Šis līgums tika iesniegts tiesvedībā starp *TNT Post UK Ltd* (turpmāk tekstā – “*TNT Post*”), prasītāju pamata lietā, un *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* [Viņas Augstības ienākumu un muitas dienests], atbildētājiem pamata lietā, piedaloties *Royal Mail Group Ltd* (turpmāk tekstā – “*Royal Mail*”), personai, kas iestājusies lietā, par pasta pakalpojumiem, kurus sniedz pārdotājam sabiedrība, piešķirt atbrīvojuma no pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā – “PVN”) likumību.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Sestās direktivas 13. pantā ar nosaukumu “Atbrīvojumi valsts teritorijā” ir paredzēts:

“A. *Atbrīvojumi dažām darbības sabiedrības interesēs*

1. Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, dalībvalstis atbrīvo tādā kā minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieautu nekādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai aunsprāgu izmantošanu:

a) pakalpojumus, ko sniedz valsts pasta dienesti, izņemot pasažieru pārvadājumus un telekomunikāciju pakalpojumus, kā arī ar tiem saistītu preču piegādi;

[..].”

4 Padomes 2006. gada 28. novembra Direktivas 2006/112/EK par kopājo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 1. lpp.) 132. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir formulēts identiski Sestās direktivas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktam.

5 Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktivas 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV 1998, L 15, 14. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. jūnija Direktīvu 2002/39/EK (OV L 176, 21. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 97/67”), 1. pantā ir noteikti kopīgi noteikumi, kas arī attiecas uz vispārājo pasta pakalpojumu sniegšanu Eiropas Kopienā un kritērijiem, ar kuriem nosaka pakalpojumus, ko var rezervēt vispārājo pakalpojumu sniedzējiem.

6 Direktivas 97/67 piecpadsmitajā apsvērumā ir noteikts:

“[...] šīs direktivas nosacījumi, kas attiecas uz vispārājo pakalpojumu sniegšanu, neskar vispārājo pakalpojumu operatoru tiesības apspriest līgumus ar klientiem individuāli.”

7 Saskaņā ar Direktivas 97/67 3. pantu:

“1. Dalībvalstis savā teritorijā nodrošina to, ka lietotājiem ir tiesības uz vispārājiem pakalpojumiem, kas saistīti ar noteiktas kvalitātes pastāvīgo pasta pakalpojumu sniegšanu par pieņemamām cenām visiem lietotājiem visās vietās.

2. Tāpat dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka sakaru punktu un piekuves vietu blīvums atbilst lietotāju vajadzībām.

3. Tās veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka, izņemot apstākļos vai ģeogrāfiskos nosacījumos, ko valsts regulatīvās iestādes atzīst par izņēmumu, vispārājo pakalpojumu

sniedz?js(?)i) katru darbdienu un ne maz?k k? piecas dienas ned??? garant? vismaz:

- vienu sav?kšanu,
- vienu pieg?di m?j?s vai telp?s vis?m fiziskaj?m vai juridiskaj?m person?m vai, iz??muma k?rt?, iev?rojot nosac?jumus p?c valsts regulat?v?s iest?des izv?les, vienu pieg?di attiec?g?s iek?rt?s.

Visi iz??mumi vai atk?pes, ko valsts regulat?v? iest?de pieš?ir saska?? ar šo punktu, j?dara zin?mi Komisijai un vis?m valsts regulat?vaj?m iest?d?m.

4. Katra dal?bvalsts pie?em pas?kumus, kas vajadz?gi, lai nodrošin?tu to, ka visp?r?jos pakalpojumos ietilpst vismaz š?di:

- to pasta s?t?jumu sav?kšana, š?irošana, p?rvad?šana un pieg?de, kuru svars ir l?dz diviem kilogramiem,
- to pasta paku sav?kšana, š?irošana, p?rvad?šana un pieg?de, kuru svars ir l?dz desmit kilogramiem,
- ierakst?to s?t?jumu un apdrošin?to s?t?jumu pakalpojumi.

5. Valsts regulat?v?s iest?des var palielin?t svara ierobežojumu l?dz jebkurai v?rt?bai, nep?rsniedzot 20 kilogramus, un noteikt ?pašus noteikumus pieg?dei m?j?s attiec?b? uz t?m pasta pak?m, kas ir iek?autas visp?r?jo pakalpojumu jom?.

Neatkar?gi no t?, k?du svara ierobežojumu t?m pasta pak?m, kas ietilpst visp?r?jo pakalpojumu jom?, noteikusi k?da dal?bvalsts, dal?bvalstis nodrošina to, ka to teritorij? pieg?d? pasta pakas, kuras sa?em no cit?m dal?bvalst?m un kuru svars ir l?dz 20 kilogramiem.

6. Attiec?go pasta s?t?jumu minim?lie un maksim?lie izm?ri ir noteikti konvencij? un nol?gum?, kas attiecas uz pasta pak?m, ko pie??musi Pasauls Pasta savien?ba.

7. Šaj? pant? noteiktie visp?r?jie pakalpojumi ietver iekšzemes un p?rrobežu pakalpojumus.”

8 Direkt?vas 97/67 7. panta 1. punkt? ir noteikts:

“Cikt?l tas nepieciešams, lai nodrošin?tu visp?r?jo pakalpojumu uztur?šanu, dal?bvalstis dr?kst turpin?t pakalpojumu rezerv?šanu visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jiem. Min?tos pakalpojumus ierobežo ar iekšzemes korespondences s?t?jumu un ien?koš?s p?rrobežu korespondences pa?trin?tu vai nepa?trin?tu sav?kšanu, š?irošanu, p?rvad?šanu un pieg?di abos šeit turpm?k min?tajos svara un cenas diapazonos. Svara ierobežojums ir 100 grami no 2003. gada 1. janv?ra un 50 grami no 2006. gada 1. janv?ra. Šos svara ierobežojumus nepiem?ro no 2003. gada 1. janv?ra, ja cena pirm?s svara grupas vis?tr?k?s pieg?des kategorijas korespondences s?t?jumam ir vien?da ar tr?sk?ršu valsts tarifu vai p?rsniedz to, un no 2006. gada 1. janv?ra, ja cena ir divarpus valsts tarifi vai augst?ka.

[..]”

Valsts tiesiskais regul?jums

9 Noteikumi, ar kuriem ir paredz?ts transpon?t Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunktu, ir iek?auti 1994. gada Likum? par pievienot?s v?rt?bas nodokli (*Value Added Tax Act 1994*), kas groz?ts ar 2000. gada Likumu par pasta pakalpojumiem (*Postal Services Act 2000*,

turpm?k tekst? – “Likums par pasta pakalpojumiem”), savuk?rt noteikumi, ar kuriem ir paredz?ts transpon?t Direkt?vu 97/67, ir iek?auti šaj? p?d?j? min?taj? likum?.

10 2001. gada 28. marta *London Gazette* numur? bija public?ts Tirdzniec?bas un r?pniec?bas ministra pazi?ojums, saska?? ar kuru sabiedr?ba *Consignia plc* (kurai tobr?d bija nosaukums *Royal Mail*) atbilstoši Likumam par pasta pakalpojumiem ir izraudz?ta par visp?r?jo pasta pakalpojumu sniedz?ju Apvienotaj? Karalist?. Min?tais ministrs š?du pazi?ojumu attiec?b? uz nevienu citu personu nesniedza.

11 2005. gada 18. febru?r? Pasta pakalpojumu komisija (*Postal Services Commission* vai *Postcomm*), izpildot Likum? par pasta pakalpojumiem paredz?tos pien?kumus, pie??ma l?mumu, atbilstoši kuram s?kot ar 2006. gada 1. janv?ri t? pieš?irs licenci visu svaru v?stu?u pieg?dei ikvienam pretendētā, kurš ir izpild?jis paredz?tos nosac?jumus. Min?t? l?muma rezult?t? no š?s dienas tika piln?b? liberaliz?ts Apvienot?s Karalistes pasta pakalpojumu tirgus, neietekm?jot *Royal Mail* k? vien?g?s izraudz?t?s visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jas Apvienotaj? Karalist? statusu un pien?kumus.

12 *Royal Mail* darbojas saska?? ar 2001. gada 23. marta licenci, kuru Pasta pakalpojumu komisija izdevusi atbilstoši Likuma par pasta pakalpojumiem otrajai da?ai un kura p?d?jo reizi tika groz?ta 2006. gada 25. maij?. *Royal Mail* licenci reglament?jošo noteikumu m?r?is ir nodrošin?t, lai ikvienai fiziskai vai juridiskai personai b?tu pieejama visaptveroša un cenu zi?? pie?emama pasta sist?ma vis? valst?. Min?taj? licenc? ir ietverti š?di pien?kumi, kas attiecas tikai un vien?gi uz *Royal Mail*: pirmk?rt, sniegt Apvienot?s Karalistes pat?r?t?jiem visp?r?jos pasta pakalpojumus, ieskaitot vismaz vienu pieg?di uz jebkuru adresi katru darba dienu un vismaz vienu sav?kšanu katru darba dienu no jebkuras piek?uves vietas šaj? dal?bvalst?, par pie?emam?m un vien?d?m cen?m vis? Apvienotaj? Karalist?, k? ar?, otrk?rt, nodrošin?t, ka Apvienot?s Karalistes pat?r?t?jiem ir pieeja šim visp?r?jam pasta pakalpojumam, izmantojot pietiekamu piek?uves vietu skaitu un bl?vumu.

13 2006. gada 20. janv?r? Pasta pakalpojumu komisija saska?? ar Likuma par pasta pakalpojumiem otro da?u pieš?ra *TNT Post* licenci, saska?? ar kuru š? sabiedr?ba var pieg?d?t Apvienotaj? Karalist? visas v?stules. Š? licence aizst?ja iepriekš?jo, 2002. gada 23. decembr? izsniegto licenci.

Pamata pr?va un prejudici?lie jaut?jumi

14 Saska?? ar iesniedz?jtiesas teikto *Royal Mail*, kas ir vien?g? visp?r?jo pasta pakalpojumu sniedz?ja Apvienotaj? Karalist?, sniedz plaša kl?sta pasta pakalpojumus visiem uz??mumiem un priv?tperson?m, kas v?las izmantot t?s pakalpojumus. Šie pasta pakalpojumi tiek sniegti ar integr?ta valsts m?roga t?kla starpniec?bu, kas pašlaik apkalpo apm?ram 27 miljonus adrešu 6 dienas ned??? saska?? ar sabiedr?bas interes?s pie?emtu tiesisko regul?jumu, kas attiecas tikai un vien?gi uz *Royal Mail* un kas atš?ir šo sabiedr?bu no visiem p?r?jiem pasta pakalpojumu sniedz?jiem. *Royal Mail* sav?c v?stules un citus s?t?jumus no apm?ram 113 000 pasta kast?t?m, 14 200 pasta iest?d?m un 90 000 uz??mumu m?tn?m. Š? sabiedr?ba Apvienotaj? Karalist? nodarbina aptuveni 185 000 darbinieku.

15 Pasta pakalpojumi, kuras *Royal Mail* ir pien?kums sniegt sabiedr?bai saska?? ar tai izsniegto licenci, veido liel?ko da?u gan no kop?j? *Royal Mail* veikto pasta s?t?jumu apjoma, gan kop?jiem t?s ie??mumiem no sniegtajiem pasta pakalpojumiem. ?emot v?r? *Royal Mail* “v?stu?u pasta” darb?bu, gandr?z uz 90 % no *Royal Mail* darb?bas, v?rt?jot p?c apgroz?juma, attiecas ties?bu aktos paredz?tie nosac?jumi un pras?bas, kas ir izvirz?tas vien?gi *Royal Mail* un nevienam citam pasta pakalpojumu sniedz?jam Apvienotaj? Karalist?.

16 *TNT Post*, kas pieder *TNT* grupai, kura darbojas vairāk kā 200 valstīs, nodarbinot vairāk kā 128 000 darbiniekus, sniedz pasta piegādes pakalpojumus iepriekš sašrotiem un nešrotiem komercsajumiem. Tās darbība ietver pasta savākšanu no klientiem, mehānizētus un manuālus širošanas pakalpojumus (nešrotiem sājumiem), kā arī apstrādi un piegādi pa sauszemi uz *Royal Mail* reģionālo bāzi. Šie pakalpojumi ir pazīstami ar apzīmējumu "ar pasta savākšanu saistītie pakalpojumi" [*upstream services*].

17 2004. gada 6. aprīlī *TNT Post* noslēdza ar *Royal Mail* vienošanos, saskaņā ar kuru *Royal Mail* piekrita sniegt "ar pasta piegādi saistītus pakalpojumus" [*downstream services*], tas ir, piegādāt *TNT Post* savāktos, sašrotos un pārvadātos sājumus pa sauszemi uz *Royal Mail* reģionālo bāzi. Šī vienošanās tika noslēgta saskaņā ar vienu *Royal Mail* licencē minēto nosacījumu, kas tai paredz pienākumu nodrošināt piekūvi tās pasta nodaļām ikvienam pasta pakalpojumu sniedzējam vai lietotājam, kas šīs pasta nodaļas vēlas izmantot, un labticība rīkot sarunas ar mērķi vienoties par šīs piekūves noteikumiem. *TNT Post* šobrīd nesniedz nevienu no pakalpojumiem, kas saistīti ar pasta piegādi.

18 Iesniedzējtiesa arī precīzā, ka komercsajumu, kas veido 85 % no pasta sājumiem, kurus Apvienotajā Karalistē veic *TNT Post*, galvenais tirgus ir finanšu pakalpojumu nozarē. Tā kā finanšu iestādes nevar atgūt visu samaksāto PVN priekšnodokli, tad *TNT Post* finanšu interesēs ir pāc iespējams samazināt PVN summu, kāda tai ir jāaprēķina tās klientiem.

19 Tomēr saskaņā ar 1994. gada Likumu par pievienotās vērtības nodokli, kas grozīts ar Likumu par pasta pakalpojumiem, *Royal Mail* veiktā pasta sājumu piegāde, kas ietver arī vēstuļu širošanu, ir atbrīvota no PVN, savukārt *TNT Post* sniegtie pakalpojumi, kas pāc pārdājās minētās domām ir tādā pašā kā *Royal Mail* sniegtie pakalpojumi, tiek aplikti ar PVN standartlikmi 17,5 % apmērā.

20 Uzskatāma, ka šādos apstākļos tās izskatāmās lietas risinājumam ir vajadzīga Kopienas tiesību interpretācija, *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* [Anglijas un Velsas Augstākās tiesas Karalistē Administratīvā tiesa] nolūma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

"1) a) Kā ir jāinterpretē [Sestās direktīvas] 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts (tagad Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta a) apakšpunkts) minētais jautājums "valsts pasta dienesti"?

b) Vai šī jautājuma interpretāciju ietekmē fakts, ka pasta pakalpojumi daļēbvalstī tika liberalizēti, ka nav rezervēto pakalpojumu Direktīvas [97/67] izpratnē, un ka ir izraudzēts viens vispārīgo pakalpojumu sniedzējs, par kuru saskaņā ar šo direktīvu ir paziņots Komisijai (kā tas ir *Royal Mail* gadījumā Apvienotajā Karalistē)?

c) Ēmot vērā šīs lietas apstākļus [kas atbilst situācijai, kura aprakstīta iepriekš minētajā b) punktā], vai šis jautājums ietver:

i) tikai viengad izraudzēto vispārīgo pakalpojumu sniedzēju (kāds ir *Royal Mail* Apvienotajā Karalistē) vai

ii) arī privāto pasta pakalpojumu sniedzēju (kāds ir *TNT Post*)?

2) Ēmot vērā šīs lietas apstākļus, vai [Sestās direktīvas] 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts (tagad – Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta a) apakšpunkts) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nosaka pienākumu vai dod tiesības daļēbvalstij piešķirt atbrīvojumu visiem

“valsts pasta dienesta” sniegtajiem pasta pakalpojumiem?

3) Ja dalībvalstīm ir pienākums vai tiesības piešķirt atbrīvojumu dažiem, bet ne visiem “valsts pasta dienestu” sniegtajiem pakalpojumiem, kādi ir kritēriji, pēc kuriem jāidentificē pakalpojumi, kuriem piešķirams šāds atbrīvojums?”

Par līgumu atkārtoti sākt mutvārdu procesu

21 Ar aktu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2009. gada 2. martā, *TNT Post* lūdz Tiesu atkārtoti mutvārdu procedūru, piemērojot Reglamenta 61. pantu. Saskaņā ar šīs sabiedrības teikto enerģētiskās secinājumos bija daži pārpratumu attiecībā uz faktiem pamata lietā un pasta pakalpojumu tirgus darbību Apvienotajā Karalistē.

22 No judikatūras izriet, ka Tiesa pēc savas ierosmes vai ievērojot enerģētiskā ieteikumu vai arī lietas dalībnieku līgumu var izdot rīkojumu par atkārtotu mutvārdu procesa sākšanu atbilstoši Reglamenta 61. pantam, ja tā uzskata, ka tai nav pietiekami skaidri lietas apstākļi vai ka lieta ir jāizskata, ņemot vērā argumentu, ko lietas dalībnieki nav apsprieduši (skat. it īpaši 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-210/06 *Cartesio*, Krājums, I-0000. lpp., 46. punkts).

23 Tāpat attiecībā uz faktiem pamata lietā un pasta pakalpojumu tirgus darbību Apvienotajā Karalistē gan iesniedzējtiesa ir sniegusi detalizētu skaidrojumu, gan tie ir tikuši arī komentēti rakstveidā un mutvārdu apsvērumos, kas tika iesniegti Tiesā. Šādos apstākļos Tiesa uzskata, ka tai ir visa vajadzīgā informācija, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem.

24 Turklāt šo lietu netiek prasīts izskatīt, pamatojoties uz argumentu, kas Tiesā netika apspriests.

25 Tādējādi, uzklusot enerģētiskā, ir jānoraida pieteikums par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

26 Ar pirmo jautājumu, kurš ir jāizskata viss kopumā, iesniedzējtiesa jautā Tiesai, kā ir jāinterpretē Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā minētais jēdziens “valsts pasta dienesti”, it īpaši šajā gadījumā, kad pasta pakalpojumi dalībvalstīs ir liberalizēti.

27 Šajā sakarā ir svarīgi atgādināt, pirmkārt, ka visa minētā tiesību normā ietvertā teikuma sintakse skaidri parāda, ka vārds “valsts pasta dienesti” nozīmē pārvaldes iestādes, kas sniedz pakalpojumus, kuriem ir piešķirams atbrīvojums. Lai uz pakalpojumiem attiektos šīs tiesību norma, tos ir nepieciešams sniegt tādām pakalpojumu sniedzējām, kas var tikt kvalificētas kā “valsts pasta dienests” šā jēdziena pamatizpratnē (skat. 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 107/84 Komisija/Vācija, *Recueil*, 2655. lpp., 11. punkts).

28 Šāda interpretācija ir pamatota Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkta formulējumā. Turklāt nekas neaizliedz domāt, ka šādu interpretāciju varēja ietekmēt tādi apstākļi kā pasta pakalpojumu nozares liberalizācija, kas tika ieviesta kopš iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Vācija pasludināšanas.

29 Turpretim tas, ka Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta a) apakšpunkts tika formulēts precīzi identiski Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktam, pierāda, ka pārdzīvotājiem minētā tiesību norma paredztais atbrīvojums ir saglabāts tās saskaņotājam nozīmīgai neatkarīgi no pasta pakalpojumu nozares liberalizācijas.

30 No minētā izriet – pretī tam, ko apgalvo gan *TNT Post*, gan Somijas un Zviedrijas valdības, – ka Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu nevar interpretēt tādi, ka tas būtībā attiecas uz rezervētiem pasta pakalpojumiem Direktīvas 97/67 7. panta izpratnē neatkarīgi no šo pakalpojumu sniedzēja statusa.

31 Otrkārt, jādzieni, kas izmantoti, lai apzīmētu Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā minēto atbrīvojumu, ir interpretējami šauri, ņemot vērā, ka tie ir atkarīgi no vispārīgā principa, ka PVN tiek iekasēts par katru pakalpojumu, ko pret atlīdzību sniedzis nodokļu maksātājs. Tomēr šo jēdzienu interpretācijai ir jāatbilst minēto atbrīvojumu mērķiem un nodokļu neitralitātes principa prasībām, kas raksturogas kopējai PVN sistēmai. Tādējādi šis šauras interpretācijas princips nenozīmē, ka jādzieni, kas izmantoti minētajā 13. pantā paredzēto atbrīvojumu definīšanai, ir jāinterpretē tādi veidi, kas tiem atēmtu nozīmi (šajā sakarā skat. 2007. gada 14. jūnija spriedumu lietā C-445/05 *Haderer*, Krājums I-4841. lpp., 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Tādējādi, kā norāda Sestās direktīvas 13. panta A daļas nosaukums, šajā pantā paredzēto atbrīvojumu mērķis ir atbalstīt dažādas darbības sabiedrības intereses.

33 Tomēr šis vispārīgais mērķis pasta pakalpojumu nozarē izpaužas ar konkrētā mērķa, proti, piedāvāt sabiedrības pamatvajadzībām atbilstošus pasta pakalpojumus par mazāku cenu.

34 Saskaņā ar šobrīd spēkā esošajām Kopienas tiesībām šāds mērķis būtībā atbilst Direktīvas 97/67 mērķim, proti, piedāvāt vispārīgus pasta pakalpojumus. Atbilstoši šīs direktīvas 3. panta 1. punktam šādi pakalpojumi atbilst noteiktas kvalitātes pastāvīgo pasta pakalpojumu sniegšanai par pieņemamām cenām visiem lietotājiem visās vietās.

35 Līdz ar to – neatkarīgi no tā, ka Direktīvu 97/67 nevar uzskatīt par pamatu Sestās direktīvas, kuras juridiskais pamats atšķiras no Direktīvas 97/67 juridiskā pamata, 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkta interpretācijai, – interpretējot jēdzienu “valsts pasta dienesti” minētās tiesību normas izpratnē, tomēr ir lietderīgi pamatoties uz Direktīvu 97/67.

36 No minētā izriet, ka valsts pasta dienesti Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē ir jāuzskata par pakalpojumu sniedzējiem, vai tie būtībā valsts vai privāti uzņēmumi (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 16. punkts), kas sniedz sabiedrības pamatvajadzībām atbilstošus pasta pakalpojumu un līdz ar to faktiski pilnībā vai daļēji nodrošina vispārīgus pasta pakalpojumus dalībvalstī, kā tas ir definēts Direktīvas 97/67 3. pantā.

37 Šāda interpretācija nav pretrunā nodokļu neitralitātes principam, kas PVN iekasēšanas jomā aizliedz dažādi izturēties pret saimnieciskās darbības subjektiem, kuri veic vienas darbības (skat. 2007. gada 28. jūnija spriedumu lietā C-363/05 *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust* un *The Association of Investment Trust Companies*, Krājums I-5517. lpp., 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Faktiski, kā to ir norādījis arī ģenerālvokāte savu secinājumu 63. punktā, novērtējot pakalpojumu salīdzināmību, ir jāsalīdzina ne tikai atsevišķi pakalpojumi, bet jāņem vērā

konteksts, kādā tie tiek sniegti.

39 Taču, kā izriet no apstākļiem pamata lietā, ņemot vērā šo sprieduma 12. punkta izklāstotos pienākumus – kas *Royal Mail* ir jāievēro saskaņā ar tai izsniegto licenci un kas ir saistīti ar tās vispārīgo pasta pakalpojumu sniedzēja statusu –, tādā pakalpojumu sniedzēja kā *Royal Mail* sniedz pasta pakalpojumus saskaņā ar tādū tiesisko režīmu, kas būtiski atšķiras no tiesiskā režīma, kādā šodūs pakalpojumus sniedz tās pakalpojumu sniedzējs kā *TNT Post*.

40 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā minētais jēdziens “valsts pasta dienesti” ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz pakalpojumu sniedzējiem, vai tie būtu valsts vai privāti uzņēmumi, kas uzēmas pilnībā vai daļēji nodrošināt vispārīgu pasta pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī, kā tas ir definēts Direktīvas 97/67 3. pantā.

Par otro un trešo jautājumu

41 Ar otro un trešo jautājumu, kurus ir jāapskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums ir piemērojams visiem pasta pakalpojumiem, kurus sniedz valsts pasta dienesti, vai tikai daļai no tiem. Pēc jē minētajā gadījumā tās vālas zināt, kādi kritēriji jāauj identificēt pakalpojumus, kuriem piešķirams atbrīvojums.

42 Šajā sakarā ir jāatzīmā, ka atbilstoši Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktam atbrīvojums ir piešķirams pakalpojumiem, ko sniedz valsts pasta dienesti, kā ar to ar tiem saistītai preču piegādei. No šīs tiesību normas piemērošanas jomas ir pilnībā izslēgti vienīgi pasažieru pārvadājumi un telekomunikāciju pakalpojumi.

43 Tomēr pretēji tam, ko apgalvo *Royal Mail*, Apvienotās Karalistes, Grieķijas un Ārijas valdības, no minētās tiesību normas nevar secināt, ka visiem valsts pasta dienestu sniegtajiem pakalpojumiem un ar tiem saistītai preču piegādei, kas nav skaidri izslēgti no šīs pašas tiesību normas piemērošanas jomas, ir piešķirams atbrīvojums neatkarīgi no tiem piemētošā rakstura.

44 Faktiski no prasībām, kas ir minētas šo sprieduma 31. punktā – saskaņā ar kurām Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums ir jāinterpretē šauri un atbilstoši šīs tiesību normas mērķim –, izriet, ka pakalpojumu sniegšana un ar tiem saistītā preču piegāde ir jāinterpretē tādējādi, ka to veic valsts pasta dienesti, proti, saskaņā ar savu valsts pasta dienestu statusu.

45 Šo interpretāciju it pašā nosaka nepieciešamā ievērotā nodokļu neitralitātes principu. Tādā pakalpojumu sniedzēja kā *Royal Mail* pienākumi – kas, kā izriet no šo sprieduma 39. punkta, jāauj nošķirt kontekstu, kādā tās sniedz pasta pakalpojumus, no konteksta, kādā šodūs pakalpojumus sniedz *TNT Post*, – attiecas tikai uz tiem pasta pakalpojumiem, kas tiek sniegti vispārīgu pasta pakalpojumu sniedzēja statusā.

46 Tāpat no šo sprieduma 44. punktā minētajām prasībām un it pašā no mērķa atbalstīt darbību sabiedrības interesēs izriet, ka atbrīvojumu nepiešķir pašiem pakalpojumiem, kas ir nodalīti no pakalpojumiem sabiedrības interesēs, tai skaitā pakalpojumiem, kas atbilst atsevišķu saimnieciskās darbības subjektu vajadzībām (šajā sakarā skat. 1993. gada 19. maija spriedumu lietā C-320/91 *Corbeau, Recueil*, I-2533. lpp., 19. punkts).

47 Līdz ar to Vācijas valdība un Komisija pamatoti apgalvo, ka valsts pasta dienestu sniegtajiem pakalpojumiem, par kuru nosacījumiem ir notikusi individuāla vienošanās, nevar piešķirt atbrīvojumu saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktu.

Š?di pakalpojumi p?c sava rakstura atbilst konkr?t?m attiec?go š?du pakalpojumu izmantot?ju vajadz?b?m.

48 Turkl?t š?du interpret?ciju apstiprina Direkt?vas 97/67 piecpadsmitais apsv?rums, no kura izriet, ka iesp?ja apspriest l?gumus ar klientiem individu?li neatbilst *a priori* visp?r?ja pakalpojuma sniegšanas j?dzienam.

49 T?d?j?di uz otro un trešo jaut?jumu ir j?atbild, ka Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkt? paredz?tais atbr?vojums ir pieš?irams pakalpojumu sniegšanai un ar to saist?tai pre?u pieg?dei – iz?emot pasažieru p?rvad?jumus un telekomunik?ciju pakalpojumus –, ko veic valsts pasta dienesti, proti, to k? pakalpojuma sniedz?ju, kas uz?emas piln?b? vai da??ji nodrošin?t visp?r?ju pasta pakalpojumu sniegšanu dal?bvalst?, status?. Min?tais atbr?vojums nav piem?rojams ne pakalpojumu sniegšanai, ne ar? ar to saist?tai pre?u pieg?dei, par kuru nosac?jumiem ir notikusi individu?la vienošan?s.

Par ties?šan?s izdevumiem

50 Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Ties?šan?s izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku ties?šan?s izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (otr? pal?ta) nospriež:

1) **Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr?inu b?ze, 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkt? min?tais j?dziens “valsts pasta dienesti” ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas attiecas uz pakalpojumu sniedz?jiem, vai tie b?tu valsts vai priv?ti uz??mumi, kas uz?emas piln?b? vai da??ji nodrošin?t visp?r?ju pasta pakalpojumu sniegšanu dal?bvalst?, k? tas ir defin?ts 3. pant? Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direkt?v? 97/67/EK par kop?giem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekš?j? tirgus att?st?bai un pakalpojumu kvalit?tes uzlabošanai, kas groz?ta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. j?nija Direkt?vu 2002/39/EK;**

2) **Sest?s direkt?vas 77/388 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkt? paredz?tais atbr?vojums ir pieš?irams pakalpojumu sniegšanai un ar to saist?tai pre?u pieg?dei – iz?emot pasažieru p?rvad?jumus un telekomunik?ciju pakalpojumus –, ko veic valsts pasta dienesti, proti, to k? pakalpojuma sniedz?ju, kas uz?emas piln?b? vai da??ji nodrošin?t visp?r?ju pasta pakalpojumu sniegšanu dal?bvalst?, status?. Min?tais atbr?vojums nav piem?rojams ne pakalpojumu sniegšanai, ne ar? ar to saist?tai pre?u pieg?dei, par kuru nosac?jumiem ir notikusi individu?la vienošan?s.**

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – ang?u